

ETT

1.1 Vi behöver en ny världs- och livsåskådning

¹”Varför lever vi? Har livet någon mening? Är döden slutet? Finns det någon högre makt i tillvaron? Om det finns, varför ter sig livet ändå grymt och meningslöst?”

²Alla tänkande människor måste ställa sig sådana frågor många gånger i livet. En del godtar de traditionella kristna svaren. Andra anser kristendomen ohållbar: ”Vetenskapens forskningsresultat har på viktiga punkter vederlagt kristendomens världsbild, till exempel skapelseberättelsen.”

³Många har godtagit vetenskapens världsbild som sin egen. Det är en ensidig materialism. Som livsåskådning kan den inte ge hopp eller entusiasm inför framtiden. Den lär att människan bara är ett intelligent djur, som försöker hävda sig i tillvaron; att människans medvetande är enbart en produkt av hjärnan och slocknar när organismen dör; att våra drömmar, ideal och värden är enbart subjektiva och inte motsvaras av någon objektiv, högre mening med livet; att universum styres av blint verkande naturlagar och är likgiltigt för aldrig så många människors öden.

⁴Vi har alla behov av att se en mening i tillvaron. Människan lever inte bara för att tillfredsställa sina fysiska behov. Hon ”äter” också mening och kan dö av andlig svält likaväl som av fysisk. För att orka leva och kämpa för en bättre värld måste hon hämta kraft ur någon annan källa än materialistisk livssyn.

⁵Vi behöver en ny världs- och livsåskådning. Det är viktigare än några nya tekniska uppfinningar. En ny världs- och livsåskådning borde på samma gång kunna ge positiva, uppbyggande värden och en hållbar, förnuftig världsförklaring. Sådana kan varken religionen eller vetenskapen ge. I längden kommer människorna inte att nöja sig med vare sig ointelligent tro eller ensidig materialism.

1.2 Överfysiska fenomen vidgar världsbilden

¹Med naturvetenskapen har vi fått ett ofantligt vetande om den fysiska, den synliga verkligheten. Samtidigt har många framstående forskare erkänt att vetenskapens världsbild är starkt begränsad. Det finns fog för tanken att vi utforskat endast en mindre del av verkligheten och att den större delen alltjämt är okänd för oss. Logiskt sett finns alltså inget som talar emot existensen av en verklighet utöver den fysiska. Sannerligen finns det många slags fenomen, som yttrar sig i det fysiska men har sin orsak i andra energier än de kända fysiska.

²Låt oss göra en översikt av dessa fenomen.

³Telepati visar att skilda individer (också djur och växter) har direkt psykisk förbindelse mellan sig. Information överföres mellan individer utan att organismens sinnen träder emellan.

⁴Klärvoajans visar att det går att uppfatta sådant som – alltid eller blott för tillfället – ligger utom räckhåll för sinnena, till exempel på stora avstånd. Med klärvoajans ”ser” man även andra former än de normalt synliga, till exempel den psykiska atmosfär som omger alla levande väsen.

⁵Fjärrsyn är förmågan att uppfatta sådant som – alltid eller blott för tillfället – ligger utom räckhåll för sinnena, till exempel på stort avstånd i rum och tid.

⁶Utomkroppslig upplevelse kallas det fenomen, där människor (vanligtvis i tillstånd av kroppslig medvetlöshet) förnummit att de lämnat sin medvetlösa organism, varit medvetna utanför den och kunnat iakttaga omgivningen. Efter uppvaknandet har de kunnat korrekt redogöra för vad som hänt i deras närhet under den tid inga kroppsliga sinnen fungerat.

⁷Psykometri är förmågan att direkt i medvetandet avläsa ett föremåls förflutna, som om det finnes en förbindelse mellan detta och något slags ”naturens eget minne”.

⁸Prekognition eller förutvetande (varsel, sanndrömmar) visar att någon del av vårt medvetande har en bredare uppfattning av ”stundens nu” och alltså når längre in i framtiden än vårt

normala dagsmedvetna gör.

⁹Psykokinesi är förmågan att förflytta eller på annat sätt påverka föremål med psykisk kraft enbart. Ett särskilt slag är levitation, förmågan att låta den egna kroppen sväva fritt. Andra besläktade fenomen är materialisation och dematerialisation, förmågan att bilda föremål liksom ur tomma intet respektive upplösa dem.

¹⁰Även om en del av dessa förmågor är ovanliga, så är detta faktum intet argument mot dem. Det visar blott att de hos de allra flesta människor finns endast som potential. Ej heller är det ett hållbart argument att ”de strider mot naturlagarna”. De strider endast mot vår nuvarande, alltför snäva uppfattning av naturlagarna. Levitation, till exempel, är väl omvittnad såväl i historien som i nutiden. Ett av de mer kända fallen är det då den italienske munken Giuseppe da Copertino formligen flög i sin kyrka inför en församling av bland andra hertigen av Braunschweig.

¹¹Telepati förefaller utomordentligt vanlig, särskilt mellan varandra närstående individer, till exempel mor och barn. Att telepatin inte särskilt uppmärksammas, torde bero just på dess vanlighet. Vi är helt enkelt inte varse i vilka fall vi tänker själva och när andra tänker i oss. Man kan fråga sig om det inte är så att förståelse i själva verket har ett betydande inslag av telepati, gemensam och delad medvetenhet, och att brist på förståelse delvis beror på frånvaro av telepati. Vi har väl också alla erfarenhet av sådana fenomen, som att förnimma människors vänlighet eller motsatsen såsom ”utstrålning”, utan att vare sig ord eller blickar växlats. Också djurens hjordbeteende och artinstinkt kan förklaras med telepati.

¹²Att också utomkroppsliga upplevelser är mycket vanliga, visar sig i att många människor nu vågar tala öppet om sina erfarenheter därav. Inte många har förut haft själsstyrkan att trotsa hånet från både allmänna opinionens och vetenskapens sida.

¹³I detta sammanhang finns anledning att säga några ord om den dogmatism som tyvärr i hög grad alltjämt misskläder vetenskapen. Att tro sig veta utan att ha noga undersökt är dogmatism. Att vägra undersöka något med hänvisning till att det ”strider mot naturlagarna” är dogmatism. Att avvisa verklighetens fakta med hänvisning till att de inte passar ihop med rådande hypoteser är dogmatism av värsta sort, att tro på sin egen allvishet och att inga nya upptäckter kan göras, som kastar omkull de alltid tillfälliga dagshypoteserna. I själva verket är vetenskapens hela historia berättelsen om hur sämre, mer begränsade hypoteser ständigt fått vika för bättre, mer omfattande.

¹⁴Sammanfattningsvis kan sägas att de överfysiska fenomen som just beskrivits alla har en viktig sak gemensam. De visar tydligt att själva psyket eller medvetandet kan fungera betydligt självständigare gentemot den fysiska kroppen än vad materialismen antar:

(1) Medvetandet kan uppfatta verkligheten direkt, utan att behöva använda den fysiska kroppens sinnen. (Klärvoajans, fjärrsyn, utomkroppslig upplevelse).

(2) Medvetandet har avsevärt större räckvidd i tid och rum än de fysiska sinnena. (Fjärrsyn, klärvoajans, psykometri, prekognition.)

(3) Medvetandet är inte begränsat till en individ utan kan delas med andra. (Telepati.)

(4) Medvetandet kan existera oberoende av den fysiska kroppen. (Utomkroppslig upplevelse.)

(5) Medvetandet kan påverka materien direkt. (Psykokinesi.)

¹⁵Om medvetandet kan existera oberoende av kroppen, borde det kunna överleva kroppens död. ”Det finns ingen död” är ju vad spiritualisterna hävdar, och sakligt sett finns det mer som talar för än emot den tanken. Spiritualismens fenomen är övertygande. Den spiritualistiska hypotesen är en rimlig förklaring av fenomenen. Ändå hyser många tänkande människor en motvilja mot tanken på livet i ”andevärlden” sådant som spiritualisterna skildrar det. Det är trivalt, andefattigt, för mänskligt. Men just detta ger det äkthetsprägel. Varför skulle människan bli ädlare och visare, bara därför att hon lagt av sin fysiska kropp?

¹⁶Spiritualismen visar oss ett nytt liv ”på andra sidan”. Men detta får inte mycket mer mening än jordelivet, såsom materialismen uppfattar det. Ett helt annat, vidare och positivare perspektiv ger tanken, att livet är en skola för vinnande av erfarenheter, för utveckling av med-

vetenheten. Men då räcker inte ett jordeliv. Idén om återfödelse, reinkarnation, har blivit alltmer spridd i västerlandet på senare år.

¹⁷En grundlig forskare, Ian Stevenson i Förenta staterna, har undersökt människor, som sagt sig minnas tidigare liv. Han har dokumenterat tjugo fall som tyder på reinkarnation. Andra forskare har fortsatt arbetet.

¹⁸Allt det som nu nämnts räcker mer än väl för att vederlägga den ensidiga materialismens världsbild. Det kan också tjäna som en första inledning till en mer hållbar världs- och livs-åskådning. En sådan åskådning kommer att täcka en större del av verkligheten. Den är ett synsätt som ger medvetandet en större, självständigare plats i tillvaron.

¹⁹Det finns de som tror att vetenskapen långsamt och inifrån sig själv skall utveckla denna världsbild. Men den nya världsbilden finns redan fullt utvecklad och har funnits i 2700 år.

1.3 Pytagoras' skola

¹Denna världsbild kallas hylozoik. Hylozoiken utformades av Pytagoras, den kände matematikern. Han ville med sin hylozoik lägga grunden till framtidens vetenskap. Hur långt före sin tid han var framgår av att det är först nu som man börjar kunna begripa hans system mer allmänt. Detta tack vare att den vetenskapliga forskningen nått så långt, att den nu börjar möta vissa av hylozoikens grundprinciper. Ty medan vetenskapen befattar sig med den fysiska verkligheten enbart, beskriver hylozoiken främst den överfysiska verkligheten. Det är nämligen i denna som orsakerna finns till skeendena i det fysiska. I framtiden blir en direkt anknytning mellan vetenskap och hylozoik möjlig.

²Pytagoras var alltså tusentals år före sin tid. Detta förklaras med att han tillhörde ett brödraskap, vars medlemmar systematiskt utvecklat sin medvetenhet långt utöver den normala människans begränsning. "Kunskapsorgan", som ännu slumrar hos de flesta av oss, väckte de därmed till full aktivitet. Därmed kunde de skaffa sig en suverän kunskap om universum och människan, långt utöver den nuvarande vetenskapens möjligheter, som begränsas till vad som kan erhållas genom de fysiska sinnen och deras förlängningar med instrument. Denna kunskap kallas esoteriken. Brödraskapets medlemmar grundade kunskapsskolor i olika nationer, så snart dessa nått en viss grad av civilisation. I denna förutsättning ingick att åtminstone en avsevärd minoritet av folket skulle ha lyckats frigöra sitt tänkande från den traditionella religionen och börjat ställa förnuftiga frågor om livets mening och verklighetens natur.

³Pytagoras grundade 700 år före vår tidräkning en kunskapsskola på Sicilien, som då var en grekisk koloni. Esoteriska skolor hade funnits i tusentals år när Pytagoras framträdde. Det nya med hans skola var det systematiska och överskådliga sättet att framställa den urgamla kunskap som alla äldre och yngre skolor hade gemensam. Han förstod grekernas sinne för konkret kunskap, vetenskaplig metod och exakthet.

⁴Det är därför som hylozoiken av alla esoteriska kunskapssystem bäst passar för västerlänningar med vetenskaplig och filosofisk orientering, deras kärlek till klara fakta och avoghet mot mångtydiga symboler.

⁵Hylozoiken har funnits i nästan tre tusen år som en levande tradition, en väg till kunskap om världen och människan. Tusentals män och kvinnor har följt denna väg. Ända in i sen tid har kunskapen hållits hemlig för dem utanför skolan. Vi lever ju i en värld, där allt av verkligt värde är hotat, så ock kunskap.

⁶Först i vår tid har en elementär hylozoik fått lov att publiceras. Det skedde år 1950, när *De vises sten* av Henry T. Laurency kom ut. Denna bok följdes år 1961 av *Kunskapen om verkligheten* av Laurency. Dessa böcker är grundläggande för allt hylozoikstudium idag. Ännu är det mesta hylozoiska vetandet opublicerat och skall länge så förbli. Kunskapen om annars okända krafter i naturen och människan kommer också i fortsättningen att ges bara åt de få, åt dem som övervunnit alla frestelser att missbruka den makt som all verklig kunskap ger.

1.4 Hylozoikens mentalsystem

¹Hylozoiken är ett mentalsystem. Därmed menas ett system, som människan kan fatta och använda med sin mentala medvetenhet, sitt intellekt och sunda förnuft. I frågor, som hör till världsåskådningen, är känslan ingen upplysningskälla och ingen vägledare. Endast förnuftet kan i bästa fall avgöra om påstådda fakta också är fakta, bedöma deras möjlighet, trovärdighet eller sannolikhet.

²Men det räcker inte med fakta. Enstaka, inbördes osammanhängande fakta förvirrar mer än förklarar. Fakta måste sättas i samband med varandra och sambanden i ännu vidare sammanhang, i system. Varje tänkande människa gör sig system. Allt nytt hon får veta sätter hon i samband med sitt tidigare vetande, införlivar det nya med det system hon redan äger och bygger vidare på, medvetet eller omedvetet. Allt förnuftigt tänkande sker i system. Och detta därför att förståelsen alltid går från det allmänna till det enskilda, från helheten till detaljerna.

³Hylozoikens system gör det möjligt att förena den strävan efter kunskap som hos oss i Västerlandet under hundratals år varit uppdelad i inbördes stridande riktningar: teologi, filosofi och vetenskap. Sådan uppdelning och inbördes strid är alltid bevis på okunnighet. Verkligheten är en och en enda. Därför kan det finnas bara en enda riktig verklighetskunskap, en enda hållbar världsåskådning. Livsåskådningar däremot finns lika många som tänkande människor, eftersom var och en har sin individuella syn på vad han vill få ut av livet och vad han är beredd att själv ge tillbaka.

⁴Ju mer mänskligheten utvecklas, desto större samsyn kommer vi att nå även i livsfrågorna. Detta därför att allt fler skall inse att livsåskådningen bör byggas på världsåskådningens grund, dess fakta om verkligheten. För att veta hur det bör vara måste man först veta något om hur det faktiskt är. Livsåskådningen är viktigare än världsåskådningen, då det är den som vägleder oss i det praktiska livet, ger oss vår rättsuppfattning (uppfattning om rätt och orätt, det som vi brukar beteckna med det oklara ordet ”moral”). Men det är just i egenskap av kunskapsgrund för livsåskådningen, som världsåskådningen har sin oanade betydelse. Och där skall hylozoiken göra sin insats.

⁵Hylozoikens världsåskådning beskriver tillvaron som en enhet med tre sidor eller aspekter: materia, medvetenhet och rörelse. Allting är materia, som har medvetenhet (alltid i någon grad) och befinner sig i rörelse. Materiens minsta, oförstörbara beståndsdelar är monaderna. Livets mening är medvetenhetens utveckling i varje monad.

⁶I varje levande väsen finns en monad, som är tillräckligt utvecklad för att vara den centrala individualmedvetenheten i detta väsen. Naturens olika riken – bland andra mineral, växter, djur, människor – är olika etapper i utvecklandet av den individuella medvetenheten.

⁷Människoriket är inte slutstadiet för denna utveckling, endast för dess organisk-biologiska del i den synliga fysiska världen. Utöver fysiska världen finns ett stort antal allt högre världar. I dessa fortsätter individernas utveckling utöver det mänskliga. Det finns fler naturriken över människan än under henne.

⁸Allt i tillvaron utgör en enhet. Det finns egentligen ingen avskildhet, i synnerhet inte för medvetenheten och energin (materien i rörelse). All högre utveckling förutsätter att individen (monaden), med bevarad självidentitet, går upp i allt större grupper, där samarbete och tjänande av livet och allas utveckling är den väsentliga verksamheten.

⁹Allt detta styres av lagar. Vid sidan om naturlagarna, som gäller materiens liv, finns livslagar, som gäller för medvetenheten och dess utveckling. Det är människans plikt att lära känna livslagarna och efter måttet av förmåga tillämpa dem. De för människan viktigaste livslagarna, som hon själv kan tillämpa, är: frihetslagen, enhetslagen, självförverkligandets lag och aktiveringslagen.

¹⁰Frihetslagen säger, att varje människa har rätt att göra vad hon vill inom gränserna för allas lika rätt till detsamma.

¹¹Enhetslagen säger, att allt liv är en enhet och att högre utveckling är möjlig endast genom

att människan övervinner sin själviskhet och lär sig samarbete och tjänande.

¹²Självförverkligandets lag säger, att varje människa måste få utvecklas på sitt sätt efter sin egenarts förutsättningar.

¹³Aktiveringslagen säger, att all utveckling är resultatet av eget arbete, all insikt resultatet av egen tankemöda.

¹⁴Tre livslagar, som råder över människan antingen hon vill eller inte, är: utvecklingslagen, ödeslagen och lagen för sådd och skörd.

¹⁵Som förnuftsväsen har vi att välja mellan två vägar, två slag av självförverkligande: viljan till makt eller viljan till enhet. Viljan till makt leder till förvärrat lidande för alla, framför allt för dem som missbrukat makten. Viljan till enhet medför att ingen begär mer än sin del och att alla ser tjänandet av det gemensamma bästa som högsta livsuppgift. Den skall visa sig vara enda framkomliga vägen till lycka och glädje för alla, allas välgång och ingens ofärd.

¹⁶I det följande framläggs grunderna i hylozoikens världsåskådning. Där det varit möjligt, har dessa grundtankar belysts med hjälp av vissa nyare vetenskapliga rön och ideer, allt för att göra det lättare för läsaren att uppfatta. Hylozoiken är här för att göra en mental revolution. Må läsaren inte bli överväldigad utan snart finna sig tillrätta i de nya (och ändå så märkligt bekanta) ideerna!

1.5 Tillvarons tre aspekter

¹Det grekiska ordet hylozoik skulle kunna översättas med "andlig materialism". Det betyder, att det finns både en andlig verklighet och en materiell verklighet. Ingen världsbild, som vill utesluta någondera, är hållbar i längden. Vi är vana vid läror, som ser tillvaron som helt andlig, helt materiell eller drar en skarp gräns mellan en andlig eller högre värld och en materiell eller lägre värld. Hylozoiken har emellertid ett annat synsätt än exoterisk filosofi, teologi eller ockultism.

²Pytagoras upphävde den tänkta motsättningen mellan ande och materia; förklarade att den berodde på okunnighet om båda. Han lärde att allt är materia och att all materia har "ande" eller medvetenhet. Materia och medvetenhet är två sidor eller aspekter av en och samma verklighet.

³En tredje aspekt av verkligheten är rörelsen. Allt är i rörelse och allt som rör sig är materia.

⁴Hela kosmos och allt i kosmos har dessa tre aspekter. Det finns ingen materia utan medvetenhet (om så ännu bara potentiell). Ingen medvetenhet kan existera utan materiellt underlag. Och rörelsen ytrar sig i materien som energi och i medvetenheten som vilja.

⁵De tre livsaspekterna är likvärdiga. Ingen av dem kan identifieras med eller förklaras ur någon av de två andra. Ingen kan heller förklaras ur något annat. Man kan inte definiera dem, endast konstatera att de är självklara. De är därför absoluta, utgör tillsammans de yttersta förklaringarna till allt.

⁶Materialismen i filosofi och vetenskap har beaktat endast den yttre, den objektiva materieaspekten. Men den inre, den subjektiva medvetenheten, såsom känslor, tankar och ideer, är lika absolut och något eget, som inte kan sättas lika med objektiva fenomen såsom kemiska och elektriska processer i nervcellerna. Materialismen är i sin ensidighet ohållbar.

⁷Den så kallade idealismen inom filosofin har däremot bortsett från materieaspekten och hävdade att den objektiva verkligheten skulle vara enbart subjektiv upplevelse. Slutsatsen av detta synsätt blir absurd: att allt materiellt vore enbart illusion.

⁸Inom fysiken hävdar man numera att "allt är energi". Enligt hylozoiken är energi detsamma som materia i rörelse. Det återstår för vetenskapen att upptäcka medvetenheten i denna dynamiska materia, upptäcka medvetenhetens universella existens.

⁹Av dessa tre exempel på ensidiga synsätt torde det framgå att alla tre aspekterna måste tagas med för att världsbilden skall bli fullständig och inte missvisande.

1.6 Allt är levande

¹När hylozoiken säger, att all materia har medvetenhet, så innebär detta givetvis inte att medvetenheten yttrar sig på samma sätt i allt slags materia. Liksom det finns olika slags materiella livsformer, så finns det olika slags medvetenhet i dem. En människa kan tänka, fantisera och planera, vilket djuren inte kan. Hennes medvetenhet är mycket bredare och intensivare än de högre djurens, för att inte tala om lägre stående livsformers.

²Även om djuren inte kan tänka som vi, så visar de prov på intelligent beteende. De handlar ändamålsenligt, flexibelt, visar en egen vilja, de minns och de lär sig. Den ensidiga materialism, som i hjärna eller i varje fall nervsystem ser en nödvändig förutsättning för medvetenhet, måste ge vika för nyare rön.

³E-colibakterien, en mycket primitiv organism, består av en enda cell. Den har varken hjärna eller ens huvud eller hjärta, har en enda DNA-molekyl som kromosom och en livslängd på högst tjugo minuter. Ändå kan den lära sig känna igen olika kemiska ämnen, minnas dem, visa ett målmedvetet beteende genom att simma mot "behagliga" ämnen och bort från "obehagliga". Enligt biokemisten Koshland, som gjort dessa iakttagelser, visar dessa bakterier individuella beteenden trots identiska gener och identisk omgivning. De utvecklar en personlighet, som består livet ut.

⁴Bakterier är dock organismer. Det visar sig likväl att gränsen mellan organisk och oorganisk materia inte utgör någon gräns för livet. Också minerala livsformer ger prov på intelligent anpassning till omgivningen. Därför måste de förnimma den på något sätt. Det är till exempel välkänt att många nyframställda ämnen måste lära sig att kristallisera. Har de väl gjort erfarenheten en gång, så går det lättare sedan. Icke två kristaller med samma kemiska sammansättning är varandra helt lika utan har sina egenskaper och reaktionsmönster, det vill säga vanor. Sådana måste bero på unika erfarenheter och minnen.

⁵Naturvetenskapen har börjat upptäcka den hittills så försummade medvetenhetsaspekten av tillvaron. Tompkins och Bird har i boken *Växternas hemliga liv* givit mängder av exempel på "grön intelligens". Dr Rupert Sheldrake har i sin bok *Mot en ny livsvetenskap* gått ännu längre. Där framkastar han att alla naturens former, organiska och oorganiska (så kallade livlösa), föregås och byggs upp av osynliga formbildningsfält, som verkar på ett intelligent och helhetsinriktat sätt. Denna tanke stämmer överens med hylozoiken.

⁶Det finns något slags medvetenhet i allt. I själva verket är alla naturens former livsformer, eftersom det inte finns något livlöst. Men vad beror skillnaderna i medvetenhetens bredd och intensitet på? Enligt hylozoiken beror de på att medvetenheten är olika långt utvecklad i de olika livsformerna. Jämsides med den kemiska och biologiska evolutionen, som rör materiens former, får vi en psykologisk evolution, som rör medvetenheten i formerna.

1.7 Medvetenhetens evolution

¹Vad menas egentligen med utveckling av medvetenheten? Förvärv av nya och gynnsammare inre egenskaper, bortfall av äldre och mindre gynnsamma, erövring av nya förmågor, som ökar individens möjlighet att välja och så ger honom större frihet.

²För människan gäller utvecklingen att sämre egenskaper byts mot bättre i riktning mot det ideala. Detta bör innebära djupare medkänsla, starkare inlevelse, bättre förståelse, skarpere intellekt och fastare vilja. Det bör också leda till större förmåga på fler områden. Utvecklingen innebär också att personlighetens olika stridande element balanseras till större harmoni, att "sämre jaget" ställs under "bättre jagets" kontroll.

³Vi som nu är människor har våra egenskaper och förmågor tack vare att vi utvecklats till detta stadium från total omedvetenhet och oförmåga. Från fosterstadiet till mogen människa, tänker vi då kanske. Men enligt hylozoiken är just denna utveckling endast en repetition. Så fort går det inte att tillägna sig helt nya egenskaper och förmågor. Vi är människor och kan mogna som människor, därför att vi varit människor många gånger förut. Reinkarnation är en

genomgående princip för allt liv.

⁴När vi föds till ett nytt liv, har vi det mänskliga latent från tusentals föregående liv. Ju snabbare och djupare vi mognar som människor, desto fler liv och desto innehållsrikare liv har vi levat förut. Minnen ur dessa föregående liv har vi inte direkt tillgängliga i det dagsmedvetna (men hur mycket minns vi från de tidigaste åren av det liv vi lever nu?). De generella erfarenheter vi gjort i tidigare liv kan emellertid snabbt väckas ur latensens slummer, när vi ställs inför liknande situationer på nytt. Så förklaras inte bara olikartad och olika djup livsförståelse människor emellan utan också medfödda anlag, talang, geni. ”All kunskap är återerinring” sade Platon, som hade gått i Pytagoras’ skola.

⁵Skillnader i graden av medvetenhet människor emellan beror alltså på att somliga är äldre och andra är yngre ”själar”. Och om människor, djur, växter och oorganisk materia alla ingår i ett enda stort livssammanhang – evolutionen – så kan man förklara naturens olika riken såsom de huvudsakliga, successiva stadierna i denna evolution.

⁶Det är just vad hylozoiken gör. Vi som nu är människor har kunnat bli det en första gång – för tusentals inkarnationer sedan – därför att vi då hade nått så långt som var möjligt i närmast föregående naturrike. Djurriket hade inte mer att lära oss. På motsvarande sätt har vi levat som växter i ännu tidigare epoker och innan dess som mineral.

⁷Den biologiska evolutionen av livsformerna handlar om en förfining av de materiella höljenorna till gagn för det inneboende livet. Denna evolution har tillhandahållit de instrument som varit nödvändiga för evolutionen av medvetenheten. Genom hela djurriket och fram till människan kan vi följa hjärnans och övriga nervsystemets alltmer förfinade organisation som det väsentliga i den organiska materietutvecklingen. Och ändå är hjärnan endast ett redskap för medvetenheten.

⁸Det är medvetenhetens evolution, som är livets mening.

1.8 Monaderna

¹En livsform slits ut, dör och upplöses, men den medvetenhet, som fanns i formen, fortsätter i en ny. Hur är detta möjligt? Ty om medvetenheten alltid har ett materiellt underlag, så måste detta vara något annat och beständigare än hjärnan och övriga nervsystemet.

²Hylozoiken förklarar det så, att den individuella medvetenheten i varje livsform är knuten till en oförstörbar materiell kärna, som består också sedan formen upplösts. Pytagoras kallade denna kärna för monaden. Han hävdade att monaden är gudomlig till sitt väsen. Därmed menade han att monaden har möjlighet att vidga sin medvetenhet och sin vilja allt mer för att till sist omsluta hela kosmos.

³Den hylozoiska termen monad kan översättas med ”jagatom”. Monaderna består av materia såsom allt annat i universum. Men till skillnad från all annan materia består de inte av atomer. De är odelbara uratomer, själva byggstenarna till allt annat i kosmos.

⁴Vi har vant oss vid att betrakta människan såsom en kropp som (möjligen) har en själ. Kanske förstår vi att det är tvärtom: människan är en själ som har en kropp; exaktare uttryckt: en monad som är iklädd en fysisk livsform.

⁵Om man med ”död” menar livets definitiva slut, så finns det ingen död i hela kosmos. Det finns endast upplösning av monadernas tillfälliga höljen, deras livsformer. Då livsformer är sammansatta av celler, molekyler, atomer, så måste formerna förr eller senare upplösas i dessa beståndsdelar. Men eftersom monaden är osammansatt, en enda uratom, så kan den inte upplösas. Den är odödlig.

⁶Liksom all materia har också monaderna medvetenhet. Till en början, innan monaderna ingått i livsformer, är denna medvetenhet endast potentiell – icke väckt. Livsformerna är de nödvändiga instrument som monaderna behöver för att vakna till medvetenhet och därefter utveckla den alltmer. När medvetenheten vaknar till aktivitet, blir monaden ett jag i sin livsform.

⁷Monadens medvetenhet utvecklas efter vartannat i mineral-, växt-, djur- och människorike-

na. Monaden är i varje rike ett enhetligt och oförstörbart jag. Medveten om sig själv som ett jag blir den dock först i människoriket.

⁸Monaderna är byggstenarna till allt, är de uratomer som våra fysiska celler, molekyler, atomer ytterst består av. Varför säger man då, att en monad är den innersta kärnan i varje livsform? Livsformerna består ju av idel monader.

⁹Förklaringen ligger i monadernas olika grader av utvecklad medvetenhet. De monader, som kollektivt bygger upp fysiska atomerna och därmed indirekt fysiska materiens former, är relativt sett outvecklade. De tjänstgör som materiella uratomer enbart. Den ringa medvetenhet de har räcker endast till att fullgöra funktioner i atomernas och cellernas liv. Ett förhållandevis litet antal av den oerhörda mängden monader har nått en så hög grad av utvecklad medvetenhet, att de var och en kan taga en livsform i besittning som sin egen och bli dess allt dominerande medvetenhet, dess jag. Men alla monader når också detta stadium till slut och blir jag i mineral, växter, djur och människor.

1.9 Alltings enhet

¹Ingenting finns i isolering, utan allt påverkar allt annat. Icke nog därmed: allt speglar dessutom allt annat, förnimmer allt annat. Med vilken grad av klarhet detta sker, är en annan sak och visar graden av utvecklad medvetenhet. Och "allt" är väsen på olika utvecklingsstadier.

²Vi är alla på något sätt varandra. Vi deltar alla i en enda gemensam kosmisk medvetenhet. Liksom alla vattendroppar förenas i oceanen, så förenas alla monaders individuella medvetenhet i en gemensam. Detta är den kosmiska totalmedvetenheten, och i den har alla monader en oförlorbar del.

³Viktigast att förstå om medvetenhetens natur är dess enhet. Medvetenheten är en enda i hela kosmos. Men vi människor är ännu för primitiva för att uppfatta enheten. Det är först när insikten om ansvar – inte bara för oss själva och våra närmaste eller ens vår nation utan för allt liv – vaknar i oss, som vi börjar känna enhetsmedvetandet. I själva verket ingår vi alla – mineraler, växter, djur och människor – i allt större hierarkier av liv.

⁴Om medvetenheten genomgår en evolution, om monaderna bildar livshierarkier från mineral till människor, så varför skulle allt detta sluta med människan? Om jaget är odödligt och utvecklas i ständigt nya former, så måste denna evolution till sist föra jaget till ett övermänniskligt stadium. För oss alla, som nu är människor, ligger detta i framtiden. Men det måste, logiskt sett, redan nu finnas de som uppnått övermänniskliga nivåer av insikt och förmåga. De utgör livshierarkiernas fortsättning bortom människan.

⁵Dessa hierarkier av övermänniskliga väsen är enligt hylozoiken de intelligenta krafter som dirigerar hela evolutionsförloppet, ger det dess riktning och mål. Denna tanke är inte mer fantastisk än att en nutida forskare, biologen Rupert Sheldrake, anser den vara en möjlig hypotes. Följande tankar, hämtade ur hans bok *Mot en ny livsvetenskap*, överensstämmer med hylozoiken.

⁶"Om det finns en sådan hierarki av medvetna jag, så kan de på högre nivåer mycket väl uttrycka sin skaparförmåga genom andra, som hör till lägre nivåer. Och om en sådan skapande faktor på högre nivå verkade genom människans medvetande, skulle de tankar och handlingar, som den gav upphov till, faktiskt kunna uppfattas som om de kom utifrån. Denna upplevelse av inspiration är ju välbekant.

⁷Om sådana 'högre jag' innebor i naturen, så är det dessutom möjligt att människor under vissa betingelser direkt kunde erfara att de vore inneslutna eller innefattade i dem. Och faktum är att upplevelsen av en inre enhet med allt liv, med jorden eller universum ofta skildrats, i den mån den alls går att uttrycka."

Ovanstående text utgör avdelning ETT av boken *Förklaringen* av Lars Adelskog.

Copyright © by Lars Adelskog 1991 och 2021.